
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אמנות הסיפור במקרא - 21153

תאריך עדכון אחרון 22-04-2014

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מקרא

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר לאה מזור

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: mazorl@mscc.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי תיאום

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק בסיפור המקראי - חשיבותו, מאפייניו, דרכי הבעת מסריו, תפוצתו במקרא וזיקתו לסוגות הספרותיות השונות.

מטרות הקורס:

1. לחשוף את הסטודנטים אל הסיפור המקראי ומאפייניו.
2. להקנות לסטודנטים ידע תאורטי רחב בגישות המתודולוגיות לחקר הסיפור המקראי.
3. להקנות לסטודנטים את המושגים והמינוח המחקרי הנוהגים בתחום.
4. להכשיר את הסטודנטים למחקר עצמאי ביקורתי של הסיפור המקראי.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. להכיר את מאפייניו של הסיפור המקראי.
2. לזהות תופעות מבניות, צורניות, אסתטיות, לשוניות וסגנוניות בסיפור המקראי ולהבין את תרומתן להבנת מסריו.
3. להשתמש במינוח המחקרי לתיאור וניתוח סיפורים מקראיים.
4. לפענח באופן עצמאי סיפורים מקראיים.

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית, תרגילים.
לימוד התופעות תוך כדי קריאה מדגימה ביחידות סיפוריות מתאימות.
הדרכה לכתיבת עבודה סימניריונית.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מקום הסיפור בספרות המקראית. מה בין סיפור להיסטוריה.
2. הסיפור, הסגנון וחקר הנוסח.
3. הגישה הספרותית ויחסה לביקורת הספרותית-היסטורית של המקרא. הגישה הסינכרונית והדיאכרונית לסיפור המקראי.
4. אנלוגיות ספרותיות בין טקסטים ותרומתן להבנת הסיפור המקראי.
5. דרכי עיצוב הדמויות.
6. המספר - סמכותו ומעורבותו בעלילה.
7. עיצוב המרחב והזמן.
8. העלילה ודפוסים סיפוריים.

9. זיקות בין הצורות לבין המסרים הרעיוניים והאמוניים. מסרים גלויים וסמויים בסיפור המקראי.
10. שיקולים מתודולוגיים בתיחום יחידות סיפוריות.
11. מוטיבים ספרותיים.
12. תחבולות פואטיות.
13. מידה כנגד מידה בסיפורת המקראית.
14. מה בין הסיפורת המקראית הקלאסית והסיפורת של התקופה הבתר-גלותית.

חומר חובה לקריאה:

קטעים נבחרים מספרות המחקר הבאה
א' אלטר, אמנות הסיפור במקרא (תרגום: ש' צינגל), תל אביב תשמ"ח
י' אמית, לקרוא סיפור מקראי, תל אביב תש"ס
ש' בר-אפרת, העיצוב האמנותי של הסיפור במקרא, תל אביב תש"ם
ש' גלנדר, אומנות ורעיון בסיפורת המקראית: היחסים בין אמצעי עיצוב ובין רעיונות, תל אביב 1997
מ' גרסיאל, ספר שמואל א - עיון ספרותי במערכי-השוואה, באנאלוגיות ובמקבילות, רמת-גן תשמ"ג
מ' וייס, המקרא כדמותו - שיטת האינטרפרטציה הכולית, מהדורה שלישית מתוקנת ומורחבת, ירושלים תשמ"ז
י' זקוביץ, מבוא לפרשנות פנים-מקראית, אבן יהודה 1992
ש' טלמון, 'בין חקר הסגנון ובין חקר נוסח המקרא', מ' ויינפלד (עורך), שנתון למקרא ולחקר המזרח הקדום, ב, ירושלים תשל"ז, 116-163
א' סימון, קריאה ספרותית במקרא: סיפורי נביאים, ירושלים ורמת-גן תשנ"ז
פ' פולק, הסיפור במקרא, ירושלים תשנ"ד; מהדורה מתוקנת ומורחבת, ירושלים תשנ"ט

חומר לקריאה נוספת:

מ' וייס, מקראות ככוונתם, ירושלים תשמ"ח
י' יעקובס, מידה כנגד מידה בסיפור המקראי, אלון שבות תשס"ו
מ' שילוח, "ויאמר... ויאמר", ספר קורנגרין, ירושלים תשכ"ד 251-267
R. Alter, The art of biblical narrative, New York 1981
A. Berlin, Poetics and interpretation of biblical narrative, Sheffield 1983
M. Fishbane, Text and texture : close readings of selected Biblical texts, New York 1979
J.P. Fokkelman, Reading biblical narrative : an introductory guide, Louisville 2001

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 90 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
ציון נפרד יהיה עבור העבודה הסימניריונית.